

Cap. Dist.
Pe anu — lei 128 — 152.
Pe şase luni — " 64 — 76.
Pe trei luni — " 32 — 38.
Pe să lună — " 11 — —

Und exemplar 24 par.

Pentru Parisul pe trimestru fr. 20 —
Pentru Austria " flor. 10-va.

Redacțunea, Strada Academiei No. 20. — Articlele trăzise și nepublicate se voru arde. — Redactorul respondator EUGENIU CARADA.

ROMANULU

LUMINEZĂ-TE SI VEI FI

Abonamentul în București, Pasagiu Romanu No. 1. — În districte la corespondență diariului și prin poștă. La Paris la D. Darras-Hallegrain, rue de l'ancienne Comédie, Nr. 5. Administratorul diariului D. Gr. P. Serrenie.

ANUNCIURILE

Linia de 30 litere — 1 — leu.
Inserții și reclame, lin. 5 — "

SERVICIU TELEGRAFIC ALU ROMANULU.

Constantinopole 18 Sept. Săanția că la Candia s'a dată uă bătălie de către 30,000 turci și Egipianii; acestia se dice că au remasă stăpânii ai teritoriului după uă luptă de 8 ore. 40,000 insurgenți reușeau să avină și au avut 600 de morți. Wiene, 19 Sept. Diariul Débats anunță că Monsignorele Hohenlohe s'a imbărcat la 16, la Cività-Vechia s'a plecat la Anglia spre a duce reginei Victoria uă epistolă autografă a Papei. Paris 19 Sept. Monitorul anunță că Imperatul ar fi primisit uă epistolă de la regelui Emanuilă însotită de Crucea Salvatorului, antea clătită pentru principale imperiale.

București 19 Răpcinie

Monitorul publică așa unu referatul al d-lui Ministrului alu instrucțiunii publice, și actele cu cari suntu insotite referatele aprobatelor prin cari se obligează din nouă comunele „a afecta din veniturile lor, sumele ce se ceru pentru întreținerea scolelor, dupe cumu se află scrise în Bugetul fișă-cărui a comune; eru decisiunea consiliului relativă la cumpărarea de producție remâne în vigore, pentru totu suma de venituri ce ar resulta, scădându-se cheltuielile scolelor.“

Cătu despre noi felicităm pe d-nu ministrul alu instrucțiunii publice că săruiu a se mărtină scolele comunale, suntemu sicuri că va sărui și în parte cea mai gră, adică se nu să numai trecute în Bugetul comunale, ci se funcționeze în realitate și să se imbuñatăescă treptălu și pe cătu va fi cu putință. Suntu în unele sate preoții cari său trecută prin seminarie, credem, că în lipsă de învețători s'ar putea însarcina acei preoți cu învețământul local, și astă-fel amu pule avă învețători acolo unde lipsescu, și chiaru acolo unde cu mica plată ce li se dă nu se potu găsi învețători buni, nici chiaru bunicei.

Monitorul publică urmatoriul comunicat ce ne privesce pe noi.

„Acuzațiile ce se aducă administrației de Prahova prin jurnalul Românu de la 2 Septembrie curent, suntu nefondate.

„Primarii comunelor rurale despre cari trăză acestu jurnal, n'a fostu destituiti, ci numai pentru abateri de la legă și datorii au fostu suspendați; era procesele verbale constatătoare acesorilor abateri au fostu inaintate d-lui Procurorii spre a fi urmări conformu legel.

„Prin suspendera Primarilor abătu, conform legel, se înlesnește cercetarea judecătorescă; era operațunei dresării listelor electorale nu se aduce nici uă vătămare căci adjutorii Pri-

măriilor potu totu așa de bine îndeplini aceste lucără, ca și dănsă.

Jurnalul unor din oficerii corpului de guvardă din Ploesci cu data de 2 Septembrie, cândă a tratată Românu această chestiune, era deja săvărsită.

A fi destituită séu suspendați nu este totu una în cea-a ce privesce facearea listelor? Nu este anca și mai multu cândă se suspendă și se dau judecății Primarii, fără ca publicul să fie celu puținu ce violări de legă au făcutu acei Primari, în călu se se de judecății? Si nu trebuie se protestămă acumu cu mai multă tăria și autoritatea cândă se dice oficiale că Primarii s'a datu judecății „pentru abateri din datorie“? Ore d. Prefectul a uitată că legea comunale prescrie anume căsulu cândă se potu destitui séu suspenda Primarii? Suntu aci acele căsuri? Se pote se fiă, daru pără ce nu se vomu cunoște avemă dreptul a susține că reu s'a suspensu, că reu se a datu judecății, și tomai căndă demă că comuni atul de aji se încercă a nega chiaru adevărul celu mai pipăită constatață, ce autoritate pote ave cele-lalte afirmații?

Ajutoarele Primarilor, dice comunitatul, potu totu așa de bine îndeplini aceste lucără.

Negreșită, daru cine ne spune că nu se voru teme acumu cândă vedu patu Primarii cari în trecutele alegeri nu s'a supusu amenințărilor d-lorū sup-Prefecți? Si cine nu este în dreptu a se îngriji căndă sup-Prefectii punu la arestă pe însi Pri-

Se pote pră bine ca Primarul a arestată se si comisă vr'uă culpă capitală; prin ce fatalitate însă tomai acumu cadă in culpe și cu grămadă Primarii din judeciul Prahova? Si cumu, dacă Primarele de la Urlați a comisă uă crime atâtă de mare în călu sup-Prefectul se-l puia la arestă, peste două ore la liberată? Nu este ore acătă uă evidinte înjurăre prin amenințări, prin loviri, a administratiunii în dresarea listelor de cătră Primari? Si d. ministru nu da îndată judecății pe ajutoarele sup-Prefectri de Cricovu, pentru actul ilegal ce a comisă puindă la arestă pe unu Primar? Căci, anca uădată liberarea lui de la arestă peste două ore, dovedesc că Primarele nu facuse nici una din acele crimi pentru cari legea cere a fi prinsu și arestată.

Cumu în sfârșită se nu protestămă

către d. Ministru din întru și cără publicu cândă dupe totu aceste acte ve demu că 3. Savopolo dechiară printră epistolă publicată eri în Românu, ca sup Prefecți ieu parte activă și direptă la facerea listelor? Ore nu se dă. Primari de la comunele rurale că întră oră ce lucrare în dresarea listelor trebuie se s'adresce la Primarul orașiolui eru nu la sup-Prefectul Plășii? Si dacă nu seiu, care se fiă causa?

Comunicatul mai spune, anca că „jurământul uora din oficiarii gardei orașenesci din Ploesci era sevără la 2 Septembrie cândă a vorbitu Românu.“

Aceasta ore schimbă faptul? Cea ce a fostu silită administrațunea locale a face la 2 Septembrie, în ce schimbă adevărul care este că a învierit în cursu de trei septămâni, piederatul în cursu de trei septămâni, depunerea jurelămentului? Si cândă veniu datu judecății, și tomai căndă demă că comuni atul de aji se încercă a nega chiaru adevărul celu mai pipăită constatață, ce autoritate pote ave cele-lalte afirmații?

Ne facemă daru datoria d'a protesta din nou contra acestor acte și a repeli tutură cetățianilor că trebuie se vegheze necontentu la tōle operațiunile electorale și la cea mai mică nedreptate se lucreze și se protesteze totu pentru unul. Intr'ală-fel culpa, pentru orice reu se voru face, în timpu de patru ani, cătu va dănu camera viitorie, va fi alegătorilor și a nimenei altu; cine indură ilegalitate și arbitraru, ilegalitate și arbitraru va eulege; cine nu-și aperă dreptul nu va ave dreptate.

Ni se trămite din Ploesci uă epistolă prin care ni s'anunță formarea unui comitatu electorale locale, alesu în sedință publică, după ce mai anteru au fostu convocați toți alegătorii, „fără osebire de opinii.“ Publicamă mai la vale acea epistolă fiindu că credem că constituinduse comitatele electorale fără desbatere publică și fără alegere ar si a se da uă lovire ucideștră ce lui mai mare și mai vitale principiu.

Care este scopul unu comitatu electorale? A întruni acțiunea unei colectivități pentru ca acțiunea iei se fiă mai luminată, mai activă, mai eficace și mai puterică.

Cându daru nu se convocă alegătorii, de ori ce opiniune ar fi, nu se desbate într'uă întrunire acțiunea ce

este bine a se face, principiile pe care ea trebuie se se facă și modul procederii, ei s'adună numai cără și se constituie iei între dănsă în comitatul electoral, prin acestu faptu se dă, fără voia caror cari l'a făcutu, uă lovire ucideștră inteligenței și dreptul

fișă-cărui alegători, întrunirilor și desbatelerilor publice. Admitem că cei cari aru compune unu comitatu elektorale fără desbatere și alegere, ar fi bărbăti cei mai inteligenți și cei mai onorabili. Oci-ce societate are asemenei bărbăti. Dacă însă iei aă dreptul a se constituie în comitate cărmuitorie, pentru ce atunci amu mai cere libertatea intrunirilor și a desbatelerilor? Dacă

totu cunoșinta este concentrată în cără și a fostu silită administrațunea locală a face la 2 Septembrie, în ce schimbă adevărul care este că a învierit în cursu de trei septămâni, piederatul în cursu de trei septămâni, depunerea jurelămentului? Si cândă veniu demă că comuni atul de aji se încercă a nega chiaru adevărul celu mai pipăită constatață, ce este

ne conducă iei singuri și noi se-i urmărimă întru totu, precumă voru se ne conduceă, și noi se-i ascultămă fără desbatere în cestiunea elektorale? Cându nu este libertate de întruniri, înțelegemă asemenei constituiri. Cându însă dobândirău acestu mare dreptul alu omului, cându anca avemă nevoie să facemă educașunea publicului, se facemă pe fișă-care se înțeleagă ce este acestu dreptu, se-l facemă se scă că este omu, că fișă-care omu are în elu simțimântul justiției, că fișă-care are uă radă de lumină ce cade pe ochiul său, și numai pe alu seu în acelu moment, că fișă-care este liberu și pentru acela respondeștori de actele săle, de drepturile și datorile săle, cumu ore nu vedemă că procedându totu prin modul celu vechi, la care eramă silici s'alerghău cându n'aveamă libertatea curvențului, aretămă națiunii că libertatea intrunirilor și a cuvențului este numai uă vorbă desideră, fără valore, și astă-felu o înveștău noi enșine se nu țiu la acestu dreptu și se-l sacrifică la celu d'antre omu care-i va propune unu codru de păne în schimbul drepturilor săle de omu. D-sa face recursu în Casănușe, contra acestei sentințe.

D. atunci incuă trei amnistie pentru delictele de presă și politice, s'au acordat, uă revoluțione a trăsătu peste România, uă nouă domnia s'a înăugrat, libertatea cuvințului s'a proclamat, și cu dinsa domnirea legă și a moralității și incetarea persecuțiunilor ce guvernul căzutu exercită contra celor d'altă opinione de cătu a sea.

Cu tōte acestea vedemă pe domnul Sihlau astă-și înaintea curții de Ca-

cei ne adusește regimile personale, ne va face se nu mai facemă în viitorul greșelele trecute, că, din contra, ne vomu pune cu toții se facemă pe fișă-care cetățianu se înțeleagă drepturile și datorile săle ca se nu mai păla se i le răpescă celu d'antre anagnitoru. Se vede însă că ne-amă înșesă. Lețuniile trecutului le uitamă în dată ce ne suride presințele, îndată ce sperămă se loamă noi puterea în mănu, și dacea-a ne silimă a propagă la rândul nostru masima d-lui Cogălniciu, „toți in unul.“

Conjurăm daru pe toți cără voiescă în adevărul libertatea și rădicarea omului la demnitatea ce i se cuvine, se nu se mai amăgescă pe iei enșii, se scutură obiceiurile cele vechi și se ne dămă cu toții mănu spre a intra ca omeni în societatea omenilor, în regimile libertății, alu dreptății în guvernămentul poporului prin elu enșuș.

APELU

CATRE D. MINISTRU ALU JUSTIȚIEI.

D. Al. Sichlau a fostu datu în judecătu, în 1863, pentru publicarea unor copii de petiționi, în cari D. procurorul a găsită nescă expresiuni pe cari le-a calificat ca aciștărie la ură și despreștu contra guvernului. Tribunalele de Putna s'a declarat incompetinte a judeca acestu procesu, căci în virtutea legii de prosă, delictele comise contra guvernului și cari se urmărescă de Ministerul publicu ex-oficio, trebuie să judecate de curtea apelativă. Procesul înaintat la această Curte, D. Al. Sichlau a fostu în 1864 condamnată de densa la 4 lune de închisore și 500 lei amendă, pentru delictul de aciștă la ură și despreștu contra guvernului, de apologia a unor fapte calificate de crimi, de defaimare contra aginților autorităților publice. D-sa face recursu în Casănușe, contra acestei sentințe.

D. atunci incuă trei amnistie pentru delictele de presă și politice, s'au acordat, uă revoluțione a trăsătu peste România, uă nouă domnia s'a înăugrat, libertatea cuvințului s'a proclamat, și cu dinsa domnirea legă și a moralității și incetarea persecuțiunilor ce guvernul căzutu exercită contra celor d'altă opinione de cătu a sea.

Cu tōte acestea vedemă pe domnul Sihlau astă-și înaintea curții de Ca-

— Si casa mea de țară de pe țemurile riului Allier, nu voiă mai revede-o!

— Este de jeliu neculu care o va luă-o. Acea casă era atâtă de umedă incăciu dimineață cândă se desceptă cineva avea runcegaiu pe facia.

— D-na Dervieux voi se se supere; Paul nu'ă lasă timpul — Insă, urmă ea, afacerile suntu afaceri, și glumele nu mai suntu la locul lor.

— Visita ta îmi probă indestru că afacerile suntu afaceri. Insă permitemi d'a depărtă momentul cându voiă trebui se facă cunoștința lor.

— Tu ai daru de scopu se te ocupă pucinu de elo?

— Neapărat! Tu'ni voi vorbi trei-deci și șese de ani de aste afaceri, dacă nu mă voi'cupa de ele două-deci și patru de ore!

— La desertu d-na Dervieux incepuse să ridă.

— Esci nesufință! dice ea. Cu tine nu pote nimeni se plângă în voiă...

— Ei? voiă învăță a lucra; . . . acătă trebue se fiă forte plăcute. . .

Trebue săta imaginea pentru a trece prin două-deci și patru de ore. . .

Imaginea mea a secătă acumă.

— Estella îi înțină mănele; elă la lău și le sărătu cu iubire. Cându d-na de Marsanne retrase mănele, facia iei era apinsă. — Deu nu credeamă ca ea se fiă atâtă de frumuseță, și qise d. de Sombreuse depărtându-se . . . Cumu de n'am lăsatu săma mai curândă?

— Căte-va qise Paul nu se mai vedea. Elu nu părăsea afacerile de cătu pentru a alerga la Estella, căreia, fără se gădescă, îi dedea sămă de totu ce facea. Licuidarea era mai gră de cătu și închipuise. Creanțele parca eșau de suptu pământu. — Bărbatu-teu și unu fonomenu, dicea elu cu veselie d-nei Dervieux, elu avea geniu desordinei.

Intr'uă dimineață, d. de Sarens, căre se plângă d'a nu mai vede pe Paul, lău întâlni la unu notariu. — D-ta intr'uă studie! ce faci? In patru cu-

FOITIA ROMANULUI

D-na de Sarens.

(Urmare).

V.

In acestu timp uă mare schimbare se facu în poziunea d-loi de Sombreuse. Uă soră ce avea elu în provincie, și pe care o iubia foarte multă, sosi într'uă dinineață la dinsul plăgăndă, Bărbatul seu ce splătu vă fabrică în Burbonesu, avusese nesocotința a se arunca în nescă speculașuni sumeție a căroru rezultă, dupe două săzi trei ani de luptă, era uă catastrofă pe care niciu n'o mai putea opri. Starea lui era compromisă; trebua a licida, a vinde fabrică, și, ruinarea isprăvită, nu se scă dăca va remăne d'ajunsu pentru a plăti creditorii.

— Si am trei copii! dice d-na Dervieux sf

săjune pentru unu procesu de presă ce datează din 1868.

Intrebău dară, ce însemnă oare acela? — Este oare eu uă desmințirea a tutură celor petrecute de căteva luni incă? — N'ar dica cineva că unii judecători său culcată în ajunul lui 11 Februarie și s'au desceptat acum, său frecată la ochi, și uitându-se împrejur său creștătu totu în timpul lui Cuza? —

Facem apel la d. Președinte al Curții de Casăjune, la d. Procurorul general și la toți cei în cădere, a face se încreză acelaș anomaliă, care o repetă, este desmințirea revoluționii, este infirmarea cuvintelor de dreptate, de amnistia pronunciate de guvernul poporului triumfător și de Carol I la suirea sa pe tronu.

Ploiești, 31 August 1866.

Dominule Redactore,

Mai mulți alegători consultându-se pentru formarea unui Comitet Electoral, au adresat următorul anunț tipărit și împărtit pe piețele orașului în mai multe exemplare, în coprindere:

„Acum, cându-l listele electorale au „se se publice dilele acestea, unu co- „mitet electoral aleșu de cei îndrepă „, a fi alegători, este trebuința a se in- „sîntă aici în Ploiești, spre a conduce „cuveniente lucrări ale alegătorilor ce „său se fă pentru deputații Camerei și Senatului.

„Sunt invitați toți domnișii cetățenii în „dreptu, fără osebire de opinii, care „voru voi se în parte la înființarea u- „nui asemenea comitetu autorizatu de a- „legători, a se aduna în sala cea mare „a gimnasiului astă-dă [29 August 1866] la 8 „ore săra spre a chibsi și a lua ola- „tire într-acesta.”

După acestu spelu, avându-locu într-unirea unui mare număr de alegători, să și aleșu-unu comitet electoral compus de persoanele acestea:

D. Constantin G. Cantacuzino, Const. T. Gregorescu, Dimitrie Costescu, Matache Nicolau, Nache I. Naciocovici, Ghîță Ionescu, Constantin Gingulescu, Michail Gogălnicianu, Ion G. Popescu, George Radovici, Niță Popescu, Aleșandru Savopolu, Vasile D. Nicolau, Scarlatu Pîzman, Ion Nicolescu, Radu Stanișiu, Niță Lădărescu, Nicolae Oprescu, Marin Stanciu, Tudor Dancovici, Ioan I. Vladescu, Nenciu Petrovici, Ivancea Constantin, Ioniță Mihăescu, Nică Rădulescu, Nică Ión, Iancu Gogălnicianu, Dimitrie Stanciu, Stănică Marin.

La această alegere s'au abținut de a vota unele persoane, care de și se bucură de stima și increderea publică, dară figurându ca membri Municipali, funcționari și profesori, pentru cel înțeiu său motivat, că au a judeca cestinile electorale în prima instanță și astă-fel s'ar pune în cestinile; iară pentru ce-i lăpti fiindu că p'acă se

vinte, Paul ilu pose la curentul său. — Este vorba de cifre și d-ta nu'mi spui nimic! dica d. de Sarens. . . . Incredințăți-mi tōte chârtiale acele . . . și voi și sfîrși mai curându de cătă d-ta.

Trebui se se facă acea-a ce voia capitalisul. D. de Sarens conduse afacerea cu repeziune, ca unu omu pentru care licuidările cele mai incurcate n'aveau dificultăți de locu. Căteva note și orf cari raporturi gasite ici și coles ii dedusă găndirea că d. Dervieux avea spiritu inventiunilor și simțimentul operațiunilor celor mari.

— Capitalurile iau lipsită mai multă de cătă ideile, dica elu lui Paul.

— Se platiu mai antea datorie, ne vomu găndi mai tardiu la ideie, dacă sunu, dica d. de Sarens.

Alegăturile pe la notari, și la avocați, intelințile fără sfîrșită în jurul meselor celor negre încărcate de dosare, discuțiile seci de unde ruina putea se iosa pentru Paul, între-

susține că aru fi amenințări cu destituire; cu tōte că astă-dă în regimile Constituționale pare că cariera de funcționari n'ară putea excludere pe aceia a esericiului libertății opinioniilor în drepturile de cetățean.

Bine-voiți a da publicitatea acela comunicare, și priimii. etc.

Comitetul Electorale.

UNIUNE SEU NU?

Ar crede cineva că a mal pune astă-dă într-o societate numai camu de dece români, intre cari că-va de mare autoritate, fiindu vorba despre situația unea de față, prin urmare și despre nuiune, se audă uă voce tare, care susțină, că astă-dă cumu stă lucrurile, români au primiuni uniunea și „său intrat pe calea legalității,” că mitropolitul Andrei Șaguna ar fi fostu ca transilvanu la dieta Ungariei, că de altmirea Bariu încă ar fi disu nainte cu că-va an, cum-că uniunea ar fi trăba casei domnitore, la care români n'ar mai avă a se amesteca etc.

Este pră adevărată, că eū am scrisu uădată întru susu arătatul înțesu pe atunci, pe cându eū neinformațu de a junsu propuneamă de uă parte, că dintru români necăjiști prin sistema absolutistică în cursu de 10 ani (pină la 1861) voru si trecutu mai multă parția unioniștilor, eră de altă vedeamă iritaționu cea mare asupra celor trei d-ni consiliarii, cumu și a unu domnū protopopu și a d-lui Iosif Hossu, prin urmare doriamu amânarea cestinii cu scopu de a se evita conflicte și mai mari. M'am înșirătă eū intocmai precum se mai înșirătă încă și altă că-va. Români astă-dată nu s'au uitat în gurile noastre, ci au lucratu la totă ocazia în contra uniunii său mai bine fusiunii din 1848 și s'au spus'o de mil de ori curată, că voru se mărtură pentru uniunea personale și în contra uniunii reale.

Ea înse cătote acesteas astă-dă nu se mai credă, ci se crede că acumu Români stă ametiști și că poti duce oru unde vei vrea.

Se vedem. Dară totușii se ne mai intrebău uădată pe noi înșine, adică pe toți români transilvanu. Cumu se poate acesta, cându adunările ne suntu oprite, cându municipiile stău ca înțelenite, eră in fruntea loru se astă parte mare totu unionisti?

Fă-ne înse iertătă încă-i a spera, că în seria celor-lalte poporă austriace li se va da și românilor ocazia de a-și descoperi voința loru fără picu de silă.

Credă.

— Ce schimbare! Si ce voiu face, mă rogă?

— Acesta e trăba amicilor dumitale, și me prindu că ieș și-ă găsită dejă unu bunu postu.

— Scump domnule de Sarens, pară așă sci ceva.

— Uă spresione de mare veselia pară pe facia banchierului.

— Pôte! dica elu. . . . Nu'mi pușeșem in capu se vă aducu la cunoștință?

— Sunteți celu mai bunu dintre ómeni!

— Nu, suntu indereticu.

— Uă ideia trecu d'uă dată prin spiritul lui Paul, și-lu facă gănditoriu. — Insă, dica elu, dacă totă starea mea n'a ajunsu de cătă pentru a licida situația d-lui Dervieux, uă dată datorii plătite, ce va deveni elu?

— Nu te ingrijii de acesta! D. Dervieux este unu din aci ómeni cari nu ceru de cătă și împinsu pentru a merge de parte. Voiți se mi'lă dată?

locu nicăiri, și nici alte incercări nu i-ă putut abate de la voința loru; totă neplăcerea ce li s'a întemplată a fostu, ca el prin apucături machiavistică, cătă fine, cătă și brutal fusă ametiști pe cătă luni.

Tōte acestea, eū unul din partea mea nu le-așă și mai memoră nici uădată, dacă nu se întemplată nainte cu 2 septembrii ceva ce se atinse tocmai cu privire la uniune d'a dreptul și de persoana mea, și dacă acelă casu nu s'ar sci astă-dă în totă ţera.

Intr'uă societate numai camu de dece români, intre cari că-va de mare autoritate, fiindu vorba despre situația unea de față, prin urmare și despre nuiune, se audă uă voce tare, care susțină, că astă-dă cumu stă lucrurile, români au primiuni uniunea și „său intrat pe calea legalității,” că mitropolitul Andrei Șaguna ar fi fostu ca transilvanu la dieta Ungariei, că de altmirea Bariu încă ar fi disu nainte cu că-va an, cum-că uniunea ar fi trăba casei domnitore, la care români n'ar mai avă a se amesteca etc.

Este pră adevărată, că eū am scrisu uădată întru susu arătatul înțesu pe atunci, pe cându eū neinformațu de a junsu propuneamă de uă parte, că dintru români necăjiști prin sistema absolutistică în cursu de 10 ani (pină la 1861) voru si trecutu mai multă parția unioniștilor, eră de altă vedeamă iritaționu cea mare asupra celor trei d-ni consiliarii, cumu și a unu domnū protopopu și a d-lui Iosif Hossu, prin urmare doriamu amânarea cestinii cu scopu de a se evita conflicte și mai mari. M'am înșirătă eū intocmai precum se mai înșirătă încă și altă că-va. Români astă-dată nu s'au uitat în gurile noastre, ci au lucratu la totă ocazia în contra uniunii său mai bine fusiunii din 1848 și s'au spus'o de mil de ori curată, că voru se mărtură pentru uniunea personale și în contra uniunii reale.

Ea înse cătote acesteas astă-dă nu se mai credă, ci se crede că acumu Români stă ametiști și că poti duce oru unde vei vrea.

Se vedem. Dară totușii se ne mai intrebău uădată pe noi înșine, adică pe toți români transilvanu. Cumu se poate acesta, cându adunările ne suntu oprite, cându municipiile stău ca înțelenite, eră in fruntea loru se astă parte mare totu unionisti?

Fă-ne înse iertătă încă-i a spera, că în seria celor-lalte poporă austriace li se va da și românilor ocazia de a-și descoperi voința loru fără picu de silă.

G. Bariu.

Brașovu, 12 Septembrie 1866.

ANASTASIE PANU

(Vedă N.-l. de la 13 Aug. pină la 7 Septembrie.)

(Încheiere).

Intr'uă ţera ca a noastră unde binele se uită atât de lesne, unde reul sătătă de toleranță (de nu și remunerat) intr'uă ţera ca a noastră, unde cei oameni, modesci, sficioși, conșciințioși

n'au unde și repaoze capulă loru, principiu ca acei ai lui A. Panu, de o complectă abnegare personală și municipală, — aplicate în totă rigorea loru, în totă sinceritatea loru, nu potu duce la alte rezultate de cătă acolo unde l'au dusu pe Panu: la demență. In adeveru, care a fostu rezultatul tuturor strădaniilor lui, alu moralei săle vieții, alu supremei săle devotări către Patria? Serăcia și abandonul celu mai grozavu; serăcie care, către sinele anului 1864, ieră ajunse în asia gradu, că n'avea nici ce măncă, nici cu ce se incălzi și era silitu se-și vinđă cările și jurnalele din bibliotecă cu ocaua, căte 60 parale ocaua, pe la ovrei. Da! asia este.

Acesta o cunoscu pînă și copii în Iași, si o voru pînă mărturisi nesiliști și neasupriști de nimine. Da! acesta trebuie se o scio acei ce imbubați de binele ce a supă din ţera acă, acel ce se sedêndu la umbra palatelor loru de satrapă, se superă, se credu a fi agasăt pînă și cându unu altul scrie, acolo, bine reu, frumoselor sapte ale lui Panu, ne-cum d'a le mai imita. . . Dumnașilor inse Dumneșeu se le erte pecatul ce facă fără voie-le. Cătă se se scio încă unu ca aceia nu numai că nu suntu la nivelul lui Panu, dară nici voru se divulge altii faptele lui, pentru ca se nu scie poporul român că așa esitătă în ţera acă și ómeni buni, generoși, patrioți pînă la estremu, și cu desevirșire devotați binele publicu; eră nu numai egoiști, patrioți de ocazie, eră nu numai vinători de posturi, de averi, de chilipiruri, precum suntu mulți din cei pe cari și agasăză biografia lui Panu. . .

Adăogându apoi, către estrema serăcie a lui personală, — și serăciu, și decadință către care vedea că mergea ţera cu pași repezi, și naufragiul acelu generalul alu libertășilor constituționale, și vomu ayă suma rotundă a causerelor nebuniei lui Panu. —

„Nu e geniu mare în lume fără unu amestecu de demență, dîs'au Seneca;” eră la Harpe a adaosu: „esistă unu gradu d'amoră-proprietă care este unu felu de demență pră comună.

Astă-fel, — „într'uă casă de sănătate“ — își sfără uă existență dureroasă acela ce, prin înaltele poziționi ce a ocupat, pute se devină unul din cei mai avuți ómeni ai ţerei săle, — numai de era coruptu; — acelu ce avu Domnia Moldovei în mănu 1) iusă i-a datu cu piorul, pentru că elu nu lucrase pentru sine ci pentru binele națiunii române întregi. Elu nu lucrase ca Moldovenu, ci ca român. Elu nu întea nu-

1) La 1859 Ianuarie, — și Panu, și Cogălniceanu n'aveau de cătă a se misca, de cătă a întriga forte usor, și ori unul, ori altul, ar fi ieșit Domu cu mai mare înlesire de cumu nu ești Cuza. Înse unul s'a abșinut riguros de la cea mai mică aluziune, pe căndu celu-laltu și lepădatu de dritudu d'a figura între candajă de Domn.

(Vedă Monitorul oficialu Nr.)

— Lăuați'l.

— Iți mulțumescu, imi facă unu adeveratul dară. Acumă dată visita amicilor d-tale... Eu mă ducu se batu puțină payeu Parisului. . . . Suntu cu nerăbdare se vă vedu înhamatul la unu bunu locu.

Paul, în locu se dă vizită amicilor săi, merse la d-na de Marsanne și spusu cu veselia istoria lui. — Eu mă numescu lovă, dica elu: Din trăcatu eū am arangiatu totul... Esistenția mea va fi minunată. Voiă dejuna la d. de Pelcourt în dilele operei italiane și la d. de Formeville în dilele operei franceze... D. de Armalle are unu foiosu în grădina sea, me voiă aşeza în elu. Prințescu la unul, prințescu la altul și de trei ori pe septembrie la d-ta. Încep din astă séră. Cele două mii de franci venitul ce mai am imi voru servi a plăti corneturile de bonbōne care le voiă da cunoștințelor mele.

Estella îl luă amândouă mănele.

— Sermane amice! totu déuna aveți se rideți? dica ea.

mai la Moldova cându se devota, ci la ginta română întrăgă... .

Cine se crede mai bunu de cătă din sul se-i arunce piatra, astă-dă în locu de vecinica pomerire ce trebuie se-i dă.

De parte de noi măcaru idea, d'a apoteoza pe A. Panu, d'a face din elu unu săntă. Din contra acea faimosă mașină a lui Terenciu: „Homo sum ethumani nihil a me alienum puto,” se aplică forte bine și la A. Panu, căci și elu era omu și n'a putut remăne scutită de acele gresele inerente naturei omenesci, cu deosebire intr'uă ţera ca a noastră ce mal are multu, forte multu de lucratu pentru regenerarea sea morală, căci despre fizicu, nici s'a începutu.

Nu vomu merge nici până la aceea d'a da lui A. Panu, titlu de autorul alu Unirei, precum i'lă dă d. Popovici din Viena. „Ești nu recunoscu, dica forte nimerită d. Cogălniceanu, în 1863 Februarie la tribuna, nimării dreptul se dică că Unirea e actul său individual, proprietatea sa exclusivă; Unirea e actul său energetic alu întregei națiuni române; e marea noastră concușă... , Unirea națiunesă a facut'ou.“ Din cele aduse până aici amu vedută că nici Panu n'avea alte idei. Înse dacă Unirea e marea cucerire a națiunii române, începându luptele de la Mircea celu bătrîn, de la Stefan celu Mare, de la Mihai vitezul; — daca cetațea separatismului a fostu luată cu asaltu de generația nea noastră, dupe uă incungurare de cinci secole, — apoi se fi bine constată că totu acelă ce se ya uni cu d. Cogălniceanu, „în cele dîse mal susu“ va fi silitu se recunoscă intr'uă di, vrându nevrându, că și A. Panu, este unul din cei antei luptători ce așeza în spatele steagului tricoloru alu Unirei pe murii ruinați și p

— Si în adeveru, cum să se face istoria, cum ar exista societățile civile, dacă, nerespectându-vătutea, (cum nu respectă mulți din noi), nu s-ar scrie nici faptele bune și mari? —

E că unde punem noii pe Panu, și acolea va trebui să-l pună ori ce ne-părținitoru, carele, pe lângă altele va trebui să-l recunoască și vătutea aceea dăsi și trasu singură, din adolescență: unu mortiru alu epocii noastre de egoism, de demoralisare, de corupție. Eră dacă și dacă vrești și vrești, numai de cătu, și numai de cătu, se sfârmaști memoria lui A. Panu, spre a crește prin aceasta meritele nu scimături... atunci înainte de tôte, aduceti-vă aminte de cuvintele revoluționarului de la 1848:

„Tu care versi disprețul pe uă epocă măreajă, Când România intră din moarte să a trejui, Să aratătă lumea că năștește este viață, „Căci are copii vredniței în sinul ei iubiti, „Gindește, călău strigătu resușe prin morminte, „In care zacu martirii frumoselor credințe...“ apoi loviști, dară loviști disperatul loviști cu increderea ce trebuie spre a scote isvoru rece din stincă seacă....

Ce vrești? Noi n'avem marmure, n'avem bronz, porfir, monumente prin care se nemurimă memoria omenilor ce se devotă binelui publicu. Ei bine, suntești geloș și de căte-va pagine de

diară ce conținuă bietului A. Panu, dreptu recunoștință unor strădani de două-daci și zese de ani suntești geloș de Panu? Apoi faceti ca densusul, faceti mai bine de cătu densusul, și generațianile românești, ve voru bine cunventă din neamă în neamă. Altintre, cărtindu pe suptu mustăți, nu vedeti că suntești meschini, că ajungești în dogașteranul din Athena, carele se seturase d'a audiu totu numindu pe Aristidu: dreptul Aristidu și-i aruncă hîrbul de ostracismus???

Am disu. G. Missail, Fine.

FONTANILE ARDETRE.

Dominule Redactore!

In numerul de la 2 Septembre alu Românu am citit la „felurim“ reproșă dupe l'Avenir National, naționala fenomenului de care au fostu însăși locutorii de la Folkl în Scoția, fenomenul ce consiste în eșirea, din creșterile pământului, a unui gazu inflamabile. Profitu de această ocazie spre a face cunoscutu publicului că, în excursiunea geologică ce am făcutu vacanțele acestea, am întâlnit și în munți nostrii acestu fenomen în adeveru curiosu de eșire de gazu inflamabile, fenomenul care constituie cea-a ce se numesc in Geologia fontanii ardătoare său focuri naturale. Gazul acesta inflamabile este compusu de idrogenu și de carbonu, numită în Chimiă, idrogenu protocarbonat, este unul din cele două gaze din cari se compune gazul de lumină ce se estrage din ulia său carbuni de pământu, și din alte supstanțe bituminăse.

Acestu gazu ese într'uă cantitate destul de mare la Comuna Bezadu, districtul Dâmbovița, pe cota delului Ulmetu din Valea Lungă, și aprinsu uădată elu arde cu uă flacăre galbenă respândindu-nă căldură forte mare, și nu se stinge de cătu cu mare anevoiești și mai cu séma în urma unei pluie.

Totu acestu gazu, și anca într'uă cantitate și intindere mai mare, se degagă în margină despre șosea satului Băicoiu, districtul Praova. Locutorii numescu această localitate la ferbători, fiindu că în timpul ploilor se stringe apă, și gazul esindu prin masa licida, produce acea colcătură propria apei căndu ferbe. Mișa spus că există uă asemenea fontană ardătoare și la Cocorescu totu acestu district, dară timpul ne permitendu-mi, nu am putut-o vizita anul acesta.

Unuia ca acela-ia, ori cine ar, fi il vomu repeta pentru ultima oară: mai bine bădemu cu toti! totu ce mai este moralu și necoruptu în lera aceasta, se ingenuchiștem la mormentul lui Panu, ca și la alu lui Cămpianu, și se facem jurămēntu sacru, jurămēntu

solemnu, neviolabilu, ca se nu murimă, se n'avem parte de ce ne rugănu lui Dumnezeu, noi părinți, frați și copii nostri, până nu vomu deveni be-care unu Cămpianu, unu Panu, cu alte cu-

vințe: unu mortiru alu epocii noastre de egoism, de demoralisare, de corupție. Eră dacă și dacă vrești și vrești, numai de cătu, și numai de cătu, se sfârmaști memoria lui A. Panu, spre a crește prin aceasta meritele nu scimături... atunci înainte de tôte, aduceti-vă aminte de cuvintele revoluționarului de la 1848:

„Tu care versi disprețul pe uă epocă măreajă,

„Când România intră din moarte să a trejui,

„Să aratătă lumea că năștește este viață,

„Căci are copii vredniței în sinul ei iubiti,

„Gindește, călău strigătu resușe prin morminte,

„In care zacu martirii frumoselor credințe...“

apoi loviști, dară loviști disperatul loviști cu increderea ce trebuie spre a scote isvoru rece din stincă seacă....

Ce vrești? Noi n'avem marmure, n'avem bronz, porfir, monumente prin care se nemurimă memoria omenilor ce se devotă binelui publicu. Ei bine, suntești geloș și de căte-va pagine de

diară ce conținuă bietului A. Panu, dreptu recunoștință unor strădani de

două-daci și zese de ani suntești geloș de Panu? Apoi faceti ca densusul, faceti mai bine de cătu densusul, și generațianile românești, ve voru bine cunventă din neamă în neamă. Altintre, cărtindu pe suptu mustăți, nu vedeti că suntești meschini, că ajungești în dogașteranul din Athena, carele se seturase d'a audiu totu numindu pe Aristidu: dreptul Aristidu și-i aruncă hîrbul de ostracismus???

Am disu. G. Missail, Fine.

OFRANDE.

D. N. Mavru a făcutu ofrandă tesaurului de pensiunea sea pe zese luni, de la 1 Maiu până la 1 Noembrie, acea-a ce face uă sumă de 7,368 lei.

D. Ministrul alu finanțelor publică în Monitorul adresă prin care d. N. Mavru face astă ofrandă și-i adreseză ale săle publice și căldurose mulțumiri.

D-na L. E. Duperre, la 1 Martiu anulă

coronă, a imprumutat casa tesaurului cu lei

13,500, pe termen de zese luni fără dobândă,

acumă la spirare termenului a lăsatu mejo-

nata sumă anca p'nu anu în casa tesaurului, cu

procente de 5%. Ministrul finanțelor se gră-

bese a'i face a sea mulțumire publică pentru a-

căstă taptă laudabilă.

Prefectura județului Praova, face cunoscutu că

d. Dimitrie Christea Cantilie din comuna Ploio-

rii, în dorință de a veni în ajutorul guvernului

la întreînerea armatei, a oferit suma de lei 124.

Ministrul ad-interim la departamentul de res-

belu, se grăbesce a multumi d-lui Dimitrie Chris-

tea Cantilie.

Lista de persoane ce au suptu-scrisu sumă de

lei 371, par. 20, în ajutorul inundațiilor din

capitală în anul 1864

N. T. Orășanu, lei 210

Stefanu Vișorénu, lei 4 20

Marinu Scărătescu, lei 20

Vasile Păjorăescu, lei 27

371 20

Diarul Românu din 2 Sept. 1866,

sub titlu de anca unu abusu, publică uă

quasi spoliare care s'ar fi făcutu în a-

vere Statului prin recumpărarea em-

baticului ce de cinci-deci anu familia

domești Maria Chermelli plătesce cu e-

sacitate. Diarul Românu publică uă

faptă în care a fostu reu informatu.

1-iu Esiste pe strada Francesă uă

casa compusă de 3 mici încăperi și uă

cuhină la mijlocu, în care locuiesc fa-

milia Chermelli, acea casă se poseda

de această familie de peste cinci-deci

de ani.

2-a. Embaticul fiindu exacte plătiu,

domeșta Chermelli a fostu autorizată,

după sanctionarea și promulgarea legii

privu embaticuri, a cere recumpărarea

lui, prim plătă uădată pentru lotu de

cătră fiscul în prețu de gaibeni trei-sute,

care s'au și vărsat în casa tesaurului

prin recipisa No. 2484 din 1866

precumă se constată prin actul mahala-

giilor de posesiunea acelei case sub

No. 3413/65, visat de on. Ministerul

de Finanțe sub No. 23646/66; im-

preună cu referatul d-lui capu alu ser-

viziului domeniilor No. 131/66 art. 16

și alte trei jurnale ale onor. Eforie de

advocați, unul cu No. 68, din 27 Maiu, altul cu 12 Iuliu 1866 și cel-laltu din 19 Iuliu 1866; și lo urma acestoru in-

cheiări, de completul onor. Consiliu

de avocați de verificarea și recen-

cere titlurilor de embaticuri. După

acestea s'au primitu și actul tipăritu

cub No. 202, de recumpărarea men-

tionatului embaticu cu suma de 300

galbeni, în temeiul legii din 1864,

cari acte sigilate cu sigiliul on. Minis-

terul suntu priimite de familia Chermelli.

3-a. După tote argumentele de mai

sus, se menționează și altu osebitu actu

autenticu legalizat de onor. Tribunalul

Istropolu la No. 141/66 prin care se con-

stată justă posesiune a acelei case, și

cu care actu se transmite pomenita casă

donație din partea familiei Chermelli,

pe numele fizicii Ottilia I. Crețianu, și

gineru-ului Ilie Crețianu, făcându do-

nație acestora.

Aceste acte, domnule Redactore, vă

explică eroreea în care ați fostu sindu-

Ilie Crețianu.

PARTEA COMUNALE.

CONSLIULU COMUNEI BUCURESCI.

Sedinta LX, Sâmbătă 3—15 Septembrie.

Prezentii: D. Dim. Brătianu, primarul

— Anton I. Arion, Consilier ajutor.

— S. Michaleșcu, idem.

— Gr. Serrurie, idem.

— Cornelie Lapati, Consilier.

— Radu Ionescu, idem.

— Pană Buescu, idem.

— Dr. Istropolu, idem.

— Dim. Culoglu, idem.

Absenți: — Gr. Cantacuzin, Consilier, adjutor, în concediu,

— B. Toncoviciu, consilier,

— idem,

— Gr. Lahovari, consilier-adjutor fără orătare de mo-

tiviu.

Sedinta se deschide la 1^{1/4} ore după amenda.

Se citește procesul-verbalul alu ședinței precedente, și se aproba.

D. doctorul Istropolu cere a se con-

stața prin procesul-verbalul alu ședin-

ței de astă-dăi că absențele d-s

